

Mashyka Yu. V. Employment and Unemployment in the Post-industrial Economy

A methodology to study the essence and transformation of employment and unemployment in the conditions of post-industrial economy in terms of structure, the quantitative parameters and qualitative characteristics are revealed. Concerning the structure, employment changes are found in the relative growth of employment in the service sector. Technological innovations and enhance of service-based economy are changing the nature of industrial relations in employment, opening new employment characteristics: rapid rearrangement employed in sectors of the economy (the concentration of employment in the field of knowledge production and services), increasing the qualification level of the workforce and the formation of new intellectual professional space, changing forms of work and its following intellectualization, the development of self-employment in "a new type", on the basis of intellectual work, deepening the content of the flexibility of employment.

Keywords: employment, unemployment, post-industrial economy, the transformation of employment.

УДК 332.14:339.137

Аспір. Р.Ю. Милан¹ – Львівська КА

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ МАСОВИХ ЗАХОДІВ В УКРАЇНІ

Обґрунтовано стратегічні пріоритети розвитку індустрії масових заходів в Україні в контексті зміцнення конкурентоспроможності країни. Визначено основні напрями розвитку подієвого, фестивального туризму в Україні, обґрунтовано етапи державної політики сприяння розвитку індустрії масових заходів, характеристику механізмів використання економічного потенціалу, нагромадженого під час підготовки та проведення масових заходів, для посилення конкурентоспроможності країни.

Ключові слова: міжнародний масовий захід, економічний механізм, пріоритет, соціально-економічний ефект.

Постановка наукової проблеми та її значення. Динамічний розвиток індустрії масових заходів відбувається у всьому світі. Цей сектор господарства має неабияке суспільно-економічне значення, оскільки впливає на рівень ВВП, сприяє розвитку підприємництва, створює робочі місця тощо, а також формує імідж країни та її регіонів. Нині істотно зростає інтерес до подієвого, фестивального туризму, викликають зацікавленість автентичність, місцева культура та історія, а отже, стають популярними подорожі, які поєднують відпочинок і розваги з вивченням культурних та історичних принад.

Аналіз досліджень проблеми. Є низка наукових праць, в яких проаналізовано економічні ефекти від здійснення масових заходів. Деякі науковці наголошують на значних прибутках від підготовки і проведення масових спортивних заходів. Так, наприклад, Б. Хамфрейс та Ш. Пламмер оцінювали короткотроковий економічний ефект від проведення літніх Олімпійських ігор [1]. Подібну прогностичну оцінку економічним наслідкам проведення літніх олімпійських ігор 2012 р. дали С. Фуллер та Р. Клінч [2]. Разом з тим, деякі науковці скептично ставляться до можливості отримання надприбутків країною, що організовує масштабний міжнародний захід спортивного чи культурного характеру, як наприклад, Р. Бааде та В. Матесон [3].

¹ Наук керівник: проф. М.І. Флейчук, д-р екон. наук

Зважаючи на вагомий доробок науковців з оцінювання наслідків проведення масових заходів, а також на досвід України, пов'язаний передусім з організацією пісенного конкурсу Євробачення-2005, фінальної частини Європейського чемпіонату з футболу Євро-2012, актуалізується необхідність пошуку шляхів розвитку індустрії масових заходів з позицій посилення конкурентоспроможності країни.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є окреслення стратегічних пріоритетів розвитку індустрії масових заходів в Україні в контексті зміцнення конкурентоспроможності країни. Досягнення означеної мети передбачало постановку та вирішення таких завдань: визначення напрямів розвитку подієвого, фестивального туризму в Україні, обґрунтування етапів державної політики сприяння розвитку індустрії масових заходів, характеристика механізмів використання економічного потенціалу, нагромадженого під час підготовки та проведення масових заходів.

Викладення основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Розвиток індустрії масових заходів в Україні потребує комплексного підходу державних і регіональних органів влади, що охоплює такі основні пріоритети: забезпечити якісне управління туристичною галуззю та інформаційними потоками; створити конкурентоспроможний туристичний продукт; розбудувати сучасну мережу туристичної інфраструктури; посилити фінансові можливості туристичної галузі; забезпечити розвиток фестивального руху (табл.). У туристичному секторі існує потреба в узгодженості дій всіх суб'єктів, а отже, потрібно налагодити співпрацю та взаємозв'язок між всіма ланками туристичного процесу. Необхідним є також становлення стійких потоків туристичної інформації від організацій, які надають туристичні послуги, до споживачів цих послуг; обмін інформацією в середовищі партнерів галузі та інших дотичних сфер.

Для створення конкурентоспроможного туристичного продукту необхідно створити такий набір туристичних послуг, який вирізнятиме Україну серед інших туристичних дестинацій. Вдосконалення старих і створення нових туристичних продуктів має узгоджуватись з баченням та місією розвитку родієвого туризму, а також спрямовуватись на конкретні цільові групи.

Для розбудови сучасної мережі туристичної інфраструктури потрібне покращення умов перебування туристів в Україні, їх пересування, відпочинку, харчування та задоволення інших потреб. Під час реалізації цього пріоритету варто врахувати наявний незадовільний стан низки туристично-привабливих об'єктів, а також благоустрій зон відпочинку, парків, скверів, площ.

Розвиток індустрії масових заходів потребує посилення фінансових можливостей туристичної галузі. Тому доцільним є пошук та залучення додаткових ресурсів (у матеріальній та нематеріальній формах) для розвитку туризму. Варто врахувати можливості, які відкриваються завдяки близькості до Європейського Союзу: йдеться про залучення коштів європейських фондів.

Серед ключових пріоритетів розбудови індустрії масових заходів вбачаємо розвиток фестивального руху. Адже активізація фестивальної діяльності створить основу для інтенсифікації подієвого туризму.

Табл. Пріоритети розвитку індустрії масових заходів в Україні

Пріоритет	Операційна мета реалізації пріоритету
Забезпечення якісного управління туристичною галуззю та інформаційними потоками	1.1. Формування системи збору, нагромадження, поширення та обміну туристичною інформацією. 1.2. Брендинг країни, маркетинг туристичного продукту. 1.3. Координація діяльності в туристичному секторі. 1.4. Підвищення кваліфікації кадрів у галузі туризму, покращення якості послуг. 1.5. Налагодження зовнішньої співпраці (зокрема міжнародної) у сфері туризму. 1.6. Вдосконалення місцевої нормативно-правової бази в галузі туризму.
Створення конкурентоспроможного туристичного продукту	2.1. Формування туристичних продуктів на основі масових культурних, мистецьких, спортивних подій. 2.2. Створення системи подієвого туризму. 2.3. Створення сучасних креативних туристичних продуктів. 2.4. Підвищення візуальної привабливості туристичних місць, об'єктів, маршрутів.
Розбудова сучасної мережі туристичної інфраструктури	3.1. Створення додаткових об'єктів та послуг міської інфраструктури. 3.2. Збереження історичних пам'яток, благоустрій зелених зон та парків. 3.3. Створення системи візуальної комунікації та інших візуальних елементів. 3.4. Будівництво та реконструкція місць для організації заходів. 3.5. Вдосконалення транспортної мережі та сполучень. 3.6. Підвищення рівня безпеки туристів під час їх перебування.
Посилення фінансових можливостей туристичної галузі	4.1. Пошук та освоєння зовнішніх джерел ресурсів. 4.2. Залучення інвестицій. 4.3. Координація внутрішніх фінансових ресурсів.
Розвиток фестивального руху	5.1. Організація та проведення концертів, фестивалів та конкурсів. 5.2. Популяризація культурних надбань шляхом проведення культурно-мистецьких акцій, масових просвітницьких заходів. 5.3. Забезпечення участі українських представників у міжнародних закордонних фестивалях.

Узагальнюючи підходи до розгляду державної політики через призму розвитку подієвого туризму, політику розвитку індустрії масових заходів будемо розглядати як систему стратегічних і тактичних заходів та інструментів зі створення сприятливих умов для проведення в країні широкомасштабних просвітницьких, спортивних, культурно-розважальних заходів, націлених на отримання мультиплікативного ефекту від впливу на розвиток інших сфер економіки країни та нарощення його інвестиційної привабливості.

При цьому державну політику розвитку індустрії масових заходів потрібно розглядати як складову державної політики розвитку туризму. Виділення окремого напрямку зумовлене значним економічним, соціальним та культурним ефектом, який несе в собі сфера розвитку індустрії масових заходів. Варто вказати на взаємовплив та взаємозалежність масових заходів та соціально-економічного розвитку країни. З одного боку, високий рівень соціально-економічного розвитку країни, що супроводжується високим рівнем його інвестиційного забезпечення, є підґрунтям проведення в країні масових заходів (у цьому можна

пересвідчитись при виборі міст для проведення Євро-2012). З іншого боку, високий рівень розвитку індустрії масових заходів є підґрунтям до підвищення соціально-економічного розвитку країни завдяки росту інвестиційної привабливості та синергічному впливу цієї сфери на розвиток інших сфер країни.

Об'єктом такої політики є система просвітницьких, спортивних, культурно-розважальних заходів, націлених на отримання мультиплікативного соціально-економічного ефекту для країни від їх проведення. Суб'єктами державної політики розвитку індустрії масових заходів є органи влади загальнодержавного, регіонального та місцевого рівнів, зокрема: державні та місцеві органи влади, органи місцевого самоврядування, органи управління туристичними підприємствами, територіальні громади, які забезпечують розвиток індустрії масових заходів в країні.

Водночас варто зауважити, що права та повноваження державних і регіональних органів влади мають бути взаємоузгоджені та розділені. У такому разі реалізація державної політики розвитку індустрії масових заходів дасть найкращі результати. Також необхідним є співпраця та об'єднання зусиль не тільки органів влади, а і бізнесу, зайнятого у сфері індустрії масових заходів та пов'язаних галузях. Це дасть змогу ефективно вирішувати питання, що виникатимуть в організації діяльності цієї сфери.

Розроблення державної політики розвитку індустрії масових заходів передбачає кілька етапів. Насамперед, успішне формування державної політики розвитку індустрії масових заходів потребує оцінювання передумов розвитку індустрії масових заходів у країні, результатом чого стане виявлення спроможності країни формувати регіональний івентивний турпродукт із позиції забезпеченості країни туристичним потенціалом для певного виду івенту, а також – у визначенні можливості країни організувати й проводити заходи індустрії масових заходів місцевого (локального), регіонального, національного чи міжнародного значення залежно від рівня розвитку туристичної інфраструктури в країні.

Другий етап формування державної політики індустрії масових заходів передбачає проведення факторного аналізу та оцінювання фактичного рівня розвитку такого виду туризму в країні, що дасть змогу виявити резерви, сильні та слабкі позиції його розвитку, відповідно на реалізації і подоланні яких варто зосередити увагу під час розроблення відповідної політики. Ігнорування такого підходу може призвести до відриву державної політики розвитку індустрії масових заходів від соціально-економічних процесів у країні і, як наслідок, до зниження рівнів розвитку індустрії масових заходів в країні та ефективності такої політики загалом.

На третьому етапі формування державної політики розвитку індустрії масових заходів відбувається узагальнення висновків щодо рівня, сильних і слабких позицій, можливостей і загроз розвитку індустрії масових заходів у країні, а також виявлення резервів нарощення розвитку індустрії масових заходів у країні на основі отриманих результатів оцінювання. На основі визначення резервів, можливостей і загроз забезпечення розвитку індустрії масових заходів, притаманних конкретній країні, відбувається узгодження реальної ситуації із пріоритетними напрямками та цілями державної політики розвитку індустрії масових заходів й заходами та інструментами щодо їх досягнення.

На четвертому етапі формування державної політики розвитку індустрії масових заходів необхідно визначити її мету, що має відповідати вимогам досяжності, об'єктивності, чіткості, конкретності та реальності. Основну мету державної політики розвитку індустрії масових заходів доцільно розглядати як забезпечення синергічного впливу масових заходів на соціально-економічний розвиток країни та підвищення інвестиційної привабливості території шляхом промоції країни. Промоцію країни, національний брендинг при цьому визначимо як поширення інформації про країну, її історичні, етнічні, соціальні, економічні та екологічні особливості розвитку з метою залучення туристичних та інвестиційних потоків.

На п'ятому етапі формування державної політики розвитку індустрії масових заходів постає необхідність обґрунтування найбільш оптимальних напрямів такої політики на основі аналізу стратегічних альтернатив. Обґрунтування вибору напрямів державної політики розвитку індустрії масових заходів із наявних альтернатив є одним з найбільш важливих і складних завдань планування перспективного функціонування країни та розвитку індустрії масових заходів, результатом якого є вибір найбільш оптимального варіанта досягнення визначених цілей розвитку з усіх можливих. Визначення альтернатив полягає у визначенні реальних можливостей з наявних, які є найбільш прийнятними в конкретній ситуації. Обґрунтований вибір напрямів передбачає врахування результатів оцінювання об'єкта дослідження та інших попередніх етапів формування політики.

Шостим етапом формування державної політики розвитку індустрії масових заходів є обґрунтування конкретного її типу для певного країни з урахуванням інформації, отриманої на всіх попередніх етапах. На сьомому етапі відбувається реалізація державної політики розвитку індустрії масових заходів, яка супроводжується постійним контролем за дотриманням намічених заходів. Сам процес реалізації такої політики постійно потребує її забезпечення та оцінювання, що є наступним, дев'ятим, етапом. На основі результатів сьомого етапу можна стверджувати про ефективність державної політики розвитку індустрії масових заходів та синергетичний вплив івентивної туристичної діяльності на соціально-економічний розвиток країни або ж про її неефективність, що зумовлює необхідність перегляду та коригування такої політики та вимагає повернутись до першого етапу її формування.

Рис. Механізми впливу економічного потенціалу, нагромадженого під час підготовки масових заходів, на конкурентоспроможність країни

Механізми впливу економічного потенціалу, нагромадженого під час підготовки масових заходів (культурних, спортивних), на конкурентоспроможність країни можна умовно поділити на три групи: використання туристичного потенціалу (готельної мережі, центрів туристичної інформації тощо); використання потенціалу спеціалізованих об'єктів (стадіонів, виставкових і концертних залів тощо); використання об'єктів дорожньо-транспортної інфраструктури (аеропортів, залізничних вокзалів, залізничного сполучення, автодоріг) (рис.).

Висновки. Для успішного проведення міжнародних масових заходів треба покращити процес їх організації. Удосконалення організації міжнародних спортивних масових заходів в Україні має відбуватися за такими напрямками: розбудова і управління спортивними об'єктами, зокрема стадіонами; вдосконалення транспортної системи; покращення готельного і ресторанного господарств; проведення тендеру на будівництво необхідних об'єктів; створення державної системи залучення і управління інвестиціями; коректний розподіл фінансування для уникнення соціально-економічного дисбалансу між регіонами країни; організація супутніх пізнавальних заходів; використання наявних туристичних ресурсів для створення розвинутої індустрії туризму; здійснення державної туристичної політики; впровадження он-лайн бронювання квитків, готельних номерів; посилення міжнародної співпраці України у сфері проведення міжнародних спортивних масових заходів; організація відповідної системи волонтерства.

Ефективна державна політика розвитку індустрії масових заходів стимулюватиме додатковий попит на товари і послуги, зумовить розвиток й інших видів економічної діяльності та принесе користь всім економічним агентам, зокрема: організатори, туристичні агентства та туроператори регіону отримують прибутки, стабільність функціонування, довготривалі відносини з іншими суб'єктами господарювання; працівники туристичних агентств та туроператорів регіону забезпечать платоспроможний попит; населення регіону отримують робочі місця та заробіток у різних видах економічної діяльності, пов'язаної із обслуговуванням та задоволенням потреб туристів; підприємства готельного і ресторанного господарства, заклади відпочинку і дозвілля, транспорт і зв'язок як елементи туристичної інфраструктури отримують прибутки; споживачі (туристи) здобудуть бажаний подієвий туристичний продукт відповідно до їхніх потреб.

Література

1. Humphreys J.M. The Economic Impact of Hosting the 1996 Summer Olympics / J.M. Humphreys, M.K. Plummer. [Electronic resource]. – Mode of access <http://www.selig.uga.edu/forecast/olympics/OLYMTXT.HTM>.
2. Fuller S.S. The Economic and Fiscal Impacts of Hosting the 2012 Olympic Games on the Washington-Baltimore Metropolitan Area / S.S. Fuller, R. Clinch. [Electronic resource]. – Mode of access <http://ubalt.edu/jfi/jfi/reports/Olympics2012.PDF>.
3. Baade R.A. The Quest for the Cup: Assessing the Economic Impact of the World Cup / R.A. Baade, V.A. Matheson // Regional Studies. – 2005. – Vol. 38 (4). – Pp. 343-354.

Мьян Р.Ю. Стратегические приоритеты развития индустрии массовых мероприятий в Украине

Обоснованы стратегические приоритеты развития индустрии массовых мероприятий в Украине в контексте укрепления конкурентоспособности страны. Определены основные направления развития событийного, фестивального туризма в Украине, обос-

новани етапи державної політики содействия розвитку индустрии массовых мероприятий, охарактеризованы механизмы использования экономического потенциала, накопленного во время подготовки и проведения массовых мероприятий, для усиления конкурентоспособности страны.

Ключевые слова: международное массовое мероприятие, экономический механизм, приоритет, социально-экономический эффект.

Mylyan R.Yu. Some Strategic Priorities for the Development of Mega-events Industry in Ukraine

Some strategic priorities of mega-events industry in Ukraine in terms of competitiveness are substantiated. Main directions for the development of event, festival tourism in Ukraine are defined. Some stages of government policy to promote event industry are justified. Mechanisms for using economic potential accumulated during the preparation and conduct of mega-events to enhance the country's competitiveness are outlined. In order to hold successful international mega-events it is necessary to improve their organizing. The improvement of the international sport events in Ukraine should be held concerning the following steps: construction and management of sport facilities like stadiums; transportation system improvement; improvement of restaurant and hotel business; correct allocation of funds in order to avoid social and economic misbalance of the country's regions, etc. The implementation of the state tourism policy is also an efficient strategy priority.

Keywords: international mega-event, competitiveness, economic mechanism, priority, socio-economic impact.

УДК 657.3

*Доц. Л.А. Половинчак, канд. екон. наук –
Херсонський національний технічний університет*

ОСНОВНІ ШЛЯХИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Визначено особливості організації обліку в бюджетних установах, запропоновано пріоритетні напрями реформування цієї сфери. Доведено, що економічна ситуація в бюджетній сфері вимагає практичного вдосконалення системи обліку і теоретичного її перегляду з метою врахування нових явищ і процесів. Найважливішим з таких явищ є вдосконалення системи управління бюджетними установами. Зважаючи на активізацію інтеграційних процесів, сьогодні ключовим напрямком модернізації обліку та звітності є запровадження в державному секторі національних стандартів, розроблених на основі міжнародних. Доведено, що для реформування системи обліку та звітності необхідно також розробити Єдиний план рахунків, який має гармонізувати з бюджетною класифікацією, базуватися на методі нарахування та забезпечувати формування національних рахунків з урахуванням специфіки бюджетних установ.

Ключові слова: модернізація, контроль, бюджетні установи, міжнародні стандарти, стратегія, звітність, бухгалтерський облік.

Актуальність дослідження. В умовах запровадження ринкових відносин в Україні, функціонування бюджетних установ характеризується розширенням сфер діяльності, що не може не обходитися без заходів і методів впливу держави на забезпечення оптимального функціонування та життєдіяльності бюджетної установи. У періоди нестабільної політичної ситуації правильне й раціональне ведення бухгалтерського обліку стає просто необхідним. Цей фінансово-економічний сектор є важливою системою управління, але досі характеризується численними невідповідностями, спричиненими суперечливою законодавчою базою, і потребує негайного вдосконалення. Особливо ж якщо взяти до

уваги розширення інтеграційних процесів у країні. Саме цими причинами визначається актуальність цієї теми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми бухгалтерського обліку, зокрема теорія й практика удосконалення бухгалтерського обліку в державному секторі, перебували в центрі уваги багатьох науковців фактично від початку становлення ринкової економіки у країні [1, 2, 5, 10, 13, 14, 19]. Значну увагу приділено напрямкам подальшого розвитку бухгалтерського обліку в Україні у контексті міжнародних тенденцій гармонізації фінансової звітності [7, 8], але із застереженням від копіювання західної системи без урахування традицій ведення бізнесу в Україні [15]. Сьогодні також значний акцент робиться на вирішенні проблем, зумовлених адаптацією вітчизняного облікового законодавства до міжнародних вимог [18]. Проте, основну увагу науковців зосереджено на недержавному секторі економіки України, натомість питанням удосконалення обліку в бюджетних установах приділено недостатньо уваги.

Постановка завдання. Зважаючи на викладене вище, метою роботи є модернізація обліку в бюджетних установах на основі дослідження проблем і недоліків наявних базових підходів до його організації в сучасних умовах.

Викладення основного матеріалу. Особливості, які впливають на діяльність бюджетних установ, що, водночас, впливає на побудову бухгалтерського обліку – це досягнення передбачених планами та кошторисами показників, виконання поставлених у статуті або ж передбачених програмою фінансування завдань і функцій. Саме тому вони є неприбутковими організаціями та функціонують на правах державної власності. Бюджетні установи та організації мають за мету надавати нематеріальні послуги, для задоволення потреб населення, а не отримувати прибуток.

Основним завданням обліку в процесі фінансово-господарської діяльності бюджетної установи є забезпечення своєчасного, точного, повного відображення всіх господарських операцій у бухгалтерських документах та використання виділених коштів з бюджетів різних рівнів за цільовим призначенням. Бухгалтерський облік у бюджетних установах має свої специфічні особливості:

- організація обліку в розрізі статей бюджетної класифікації;
- окремий облік отриманих асигнувань з бюджетів різних рівнів і власних надходжень;
- розподіл обліку видатків за джерелом покриття;
- окремий облік касових і фактичних видатків;
- контроль виконання кошторису видатків;
- суворі відповідності обліку і звітності вимогам нормативних документів;
- галузева специфіка обліку в установах культури, науки, освіти, управління;
- відсутність попередньої оплати за товари, послуги, виконані роботи [6, ст. 51] та ін.

Метою модернізації обліку в державному секторі є адаптація його до сучасних вимог міжнародної практики, вдосконалення законодавчо-нормативної бази, що регламентує облік та насамперед усунення наявних проблем, тобто: відсутність єдиних підходів до розроблення дієвих механізмів удосконалення системи обліку з урахуванням вимог міжнародних стандартів, недостатність розроблення питання переходу на єдині методологічні засади, а також створення уніфікованого організаційного та інформаційного забезпечення обліку.